

[Niels Helveg Petersen.]

synes man skulle have ladet ligge, bl. a. det, som hr. Per Hækkerup og som også hr. Poul Dam var inde på, at man vil fremstille det således, at med den økonomiske politik, regeringen har ført, har man aldeles forhindret en udvidelse af det private forbrug. Det er ikke holdbart. Der er i løbet af det sidste år sket en betydelig vækst i reallønnen, når alle forhold tages i betragtning, og det tror jeg ikke kan bestrides. Det ville være rart at få fjernet denne fremstilling fra den politiske diskussion.

Til gengæld glædede det mig meget, at hr. Per Hækkerups tale indeholdt en tilkendegivelse af, at man i socialdemokratiet var klar over, at det var nødvendigt at lægge vægt på betalingsbalancespørgsmålet. Vi har jo tidligere, når vi har diskuteret økonomisk politik i det sidste års tid, stødt på den hindring for en fornuftig samtale, at man i socialdemokratiet sagde: ja men der er ikke behov for at tage så stærkt et hensyn til betalingsbalancen, det hensyn er ikke for os så stærkt og afgørende. Jeg forstod på det, hr. Per Hækkerup sagde i går, at betalingsbalanceproblemerne nu også er begyndt at optage socialdemokratiet i stigende grad, og det tror jeg giver basis for en fornuftig meningsudveksling om den økonomiske politik.

Som hr. Per Hækkerup gerne ville fremstille problemet i dag, forstod jeg, at nu skulle regeringen beskyldes for, at man ville lade stå til, man ville ikke gennemføre øjeblikkelige indgreb, ikke engang i den situation, der var så alvorlig. Men hvor øjeblikkelige er nu de foranstaltninger, som socialdemokratiet selv foreslår? Ja, vi har fået at vide, at de foranstaltninger, man jo foreslår med rentedifferentiering og obligationsrationering og kapitalmarkedsråd, skal ses i sammenhæng, at kapitalmarkedsrådet skal følge udviklingen osv. Jeg tror ikke, det vil kunne lade sig gøre teknisk, at det overhovedet er teknisk gør ligt at stable det apparat på benene inden for meget kort tid. Jeg tror, det er utænkeligt at gøre det, og med den tilføjelse, som vi har fået i dag, den uddybning af, hvad man forestillede sig, er det derfor ganske klart, at de indgreb, man forestiller sig, ikke kan være øjeblikkelige.

Økonomi- og markedsministeren har kommenteret rentedifferentieringsordningerne,

og jeg vil uddybe det lidt. Vi fik i går at vide, at vi skulle stræbe imod en særlig lav rente for eksportindustri og for hjemmemarkedsindustri, der konkurrerede med import. Og vi har i dag fået at vide, at en særlig lav rente også skulle udstrækkes til at gælde byggeriet. Når man tager disse tre kategorier, når man tager eksportindustrien, den hjemmemarkedsindustri, der producerer og holder importen ude, og så føjer byggeriet til, ja, så kan jeg ikke se andet, end at så har vi næsten været kompasset rundt. Hvor megen industri bliver der tilbage, som ikke skal have særlige lavrentefordele? Det er, synes jeg, et problem, som oppositionspartierne ikke så let kommer over ved at henviser til, at det kan sagtens lade sig gøre. Vi må have lidt mere oplyst om, hvorledes det skal lade sig gøre, og hvilke områder der ikke skal have den særlige lavrentefordel.

Skibskreditordningen, som vi har den i øjeblikket, illustrerer egentlig på udmærket måde, hvor store problemer der opstår, når man laver særlige rentefordele for særlige erhverv. Det kan lade sig gøre i dette tilfælde, det er et afgrænset område, og jeg vil også sige, at jeg tror, skibskreditordningen er nødvendig, men den er ikke af den grund uden problemer. Den har bl. a. det problem, at de, der i særlig grad har glæde af skibskreditordningen — ud over de ansatte på værfterne selvfølgelig — er danske og udenlandske redere, som udnytter disse ordninger. Det kan slet ikke diskuteres, at meget af den virkelige storkapital har et økonomisk fornuftigt udbytte ud af disse skibskreditordninger. Og det viser noget om, hvor problematisk det kan være at lave særlige lavrentefordele for særlige erhverv; der kan let følge forvriddninger med, som for så vidt er aldes uønskelige, og det synes jeg nok man måtte have med i sine betragtninger. Som sagt, jeg tror, som forholdene er i skibsværftindustrien, ikke, at vi skal lave om på denne ordning, men den rejser problemer.

Hr. Per Hækkerup var inde på en betragtning, som gik min næse forbi i første omgang, men som jeg godt vil opholde mig ved. Det er den betragtning, at vi skal indføre variable kassekvotaer. Jeg forestiller mig, at det, der tænkes på, disse kassebindingsregler, er et sytem, hvorefter Nationalbanken har en bemyndigelse til over for de private ban-